

المشكال

مسألة ١٣٣٠

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته لقی مجموعه اسلامیہ در اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف اویس

ادبیات

انتقاد

انتقاد مؤاخذہ دیک دکلدر . بر اثر ادبی دقتله او قویہ رق ای یلری ، فنا یلری آیرمق دیکلدر . بونی تنقید صورتندہ قوللا مق یا کلیشدر . چونکہ عربجهده اوله برکله یوقدر .

انتقاد نقد ماده سندن کلیور . نقاد یعنی صراف مسکوکانک قالبیری ، سیلیکیری ، اکسیکیری خلاصه بر صورتله تداول خاصه سندن محروم اولانلری ایجه سچهرک « شونلر کچمز ، اوتہ کیلر کچر . » دیدیکی کی کندیسندہ انتقاد صلاحیتی کورن ادیبده اله آلدینی اثرک هر پارچه سنی ، حتی هر کله سنی آیری آیری طارتوب شونلرک رواجی واردر ، شونلرک یوقدر . حکمنی ویرر .

طوغرو بر انتقاد ایچون هر شیدن اول صاغلام بر قفا ایله صاغلام بر یورک لازمدر . بونلرک ایکسینی بردن کندیسندہ جمع ایدہ بیلیمش اولان منتقدک ویردجکی حکملر بر درجهیه قدر حقیقته یاقلاشه بیلیر . چونکہ طرفدارلق ایتمز ، حسیاته قابلماز .

شیمدی ، صاغلام قفانک فصل اوله جغنی براز سویله ملی یز . بر اثری حقیله اکلامق ، هله بر شعرك ذوقنه وارمق یالکیز تریه علمیه سایه سنده بویومش هرینک کاری دکلدر . شعر ایله آریجه مشغول اولمش ، یعنی بر چوق منظوم پارچه لر اوقومش اولمق لازمدر . فنون حاضرہ آره سنده ادبیات کی هیچ بری یوقدرکه دائره فیضی یوقدر کنیش اولسون ، عمومی بودرجه لرده مستفید ایتسینده صوکره حقیله تقدیری . تمیزی پک محدود شخصلره منحصر قالسین . بزده شیمدی یه قدر سوزینه اعتماد اولنور بر منتقد چیقما مشدر ، دییه جک اولورسه ق انتقادک نه اهمیتلی ، نه عظمتلی برایش اولدینی اکلاشیلیر .

ادبیاتده انتقادک زورلنی اک زیاده شوندن ایلری کلیورکه آثار ادبییه نك مختلف نقطه نظرله کوره مزیتلری یاخود نقصانلری تعیین ایچون هر نه قدر بر چوق نظریه . بر سوری قاعده ایلری ، سورولمش ایسه ده هر زمان او قاعده لرله ، او نظریه لرله بر اثرک اییلکنه ، یاخود فنالغنه حکم اولنه ماز . حکم نهایت ذوق سایمندن عبارت قالیر . پک اعلا ! کندیسینی ذوق سلیم صاحبی کورمه ین قاج کیشی تصور ایدہ بیلیرسکز ؟

سائر فنلر بویله دکلدر . اوت ، مثلاً ریاضیاته ، یاخود طبیعیه عائد بر اثرک طوغرو اولوب اولدینی او فنلره عائد اساسلره قطعی صورتده اثبات ایدیه بیلیر . ادبی اثرلرده ایسه خصمکزی صوصدوره جق دلیللر ، قطعی دلیللر کتیره مزسکز . سزک سهل ممتنع بولدیغکز بر شعره باشقه سی چیقار ، عادی سوزدیر ، اوتہ کینک غایت طبیعی

کوردیکی بر تصویری قارشیسندہ کی بایاغیلقله اتهام ایدر . مثلاً ایشیدیلله مش بر خیال ، بر فکر خلقل بر قسمی طرفنده حیرتله تقدیرلره قارشیلایرکن دیگر قسمی نظرندہ غرابتله محکوم اولور . هله انسان انصافی بر اقیر ، مشکلیسندلکی اله آلیسه هیچ برسوزی بکنمه مک اونک ایچون ایشدن بیلہ دکلدر .

برده اولجه انتقادک کندی سویله طورسون ، اسمی بیلہ یوقدی . نفی نك ویسی حقندہ کی قطعہ لری سروری ایله وهی آره سنده کچن آغیز طالاشلری کیلدر ، شیخ غالب طرفندن نابی نك خیر آبادینه عائد اوله رق یورودیلن ملاحظه ندرده انتقاددن زیاده هجومدر . کافی ای بر منتقد اوله جقمش ، یاغماش . ایلك انتقادی تألیف اوله رق کمالک (تخریب) ی ایله (تعقیب) نی قبول ایتک ضروریدر . یالکیز شوراسنی سویله ملی یزکه ضیا پاشا مرحومک خراباتی انتقاد مقصدیه یازیلان بو ایکی اثر پک چوق صاغلام ملاحظاتی حاوی اولغله برابر اصلا بی طرفانه یازلمش دکلدر . کمال پک انفعاله مغلوب اوله رق بر چوق حق سزلقلرده یاغماشدر . بونکله برابر نظم ایله شعرك هنوز آریله مایوب بر ظن ایدلیدی ، هانکی سوزده شعر دینه بیلہ جک ، چوقبری طرفندن کسیدریله مدیکی بر زمانده یازیلان او ایکی اثری مؤاخذده ایلری کیتیمک طوغرو اوله ماز . بزده کمال پک قدر معلومات ادبییه سی کنیش بر ادیب یوقدر . عرب ، عجم ، ترک ادبیاتی حقیله بیلیدی کی غرب ادبیاتده لزومی قدر واقف ایدی . لکن نه مرحومک بودرجه لرده کی احاطه ادبییه سی . نه ده — اوج بش غرضکار ایله بش اون قوبوق استئنا ایدلیدی تقدیرده — هرکسک مسلمی اولان ده ای فطریسی اونک ای بر منتقد اولماسنه الویرمزدی . زیرا صوکه ندرجه ده حسیاتی ، صوکه درجه ده انفعالاتنه محکوم ایدی . واقعا ناجی مرحومده منتقدک ایدردی . لکن ناجینک مطالعات انتقادیه سی صرف لسانه ، نظمه عائدی دینیه بیلیر . مرحومک مسلکنه کوره وزنی دوزکون ، الفاظی آهنکلی ، هیئت عمومیه سی لسانک شیوه سنه اویغون بر نظم اک برنجی شعر ایدی . شونی ده سویله لم که ناجینک انتقادلرین لسان استفاده ایتمشدر ، حالا ایتکده در . مرحومه سوکنلر ، لکن دوزکون بر آغیزله سوکنلر دیلیری ناجی سایه سنده اوقدر قیوراق برحاله کتیره بیلیمشاردر !

استاد اکرمک انتقاد یولو اثرلرین شعریمز جدا بویوک بویوک استفاده لره مظهر اولمشدر . یازق که اویازیلرک دوامنی کوره مدک . اوت ، ناجی لفظه ، نظمه : استد ایسه معنایه . شعره چوق خدمتله ایتمشدر . بر زمانلر ثروت فنون رساله سنده انتقادلر کورولوردی . لکن مدح متقابل اساسی اوزرینه یورودولن او مطالعه لر طبیعی طرفکیرلکدن آزاده دکلدی .

بر شاعر هر اثرنده شاعر اوله ماز ؛ یعنی انسانک هر یازدیگی اثر شعر درجه سنه جیقه ماز . اک بیوک شاعرلرک اویله یاهولری اولورکه اک کوچک شاعرین صدور ایدہ مز . بونک کی هرزه سویله مکله

نسبة محمدك كلامی دها جزائلی ، دها پارلاق اولسندن باشقه شعر اسالیبی اوزرده دکلدر . نه وزنی وار ، نه قافیه سی ، مع هذا حلاوت و طراوتی ده انکار اولنه ماز . بر دیکری کاهن دیهلم دیدی . ولید اوکاده جواب ویردی ، دیدی که : کاهنلر بیلیرسکز که یوزده بر طوغرویه تصادف ایتدیریورلر . محمدك ایه بز بو کون بر یالاتی طوتوب قطعاً اثبات ایده میورز .

دیگر بر شخص ده مخنویتنه قرار ویرلک تکلیفنده بولندی . ولید بو سوزی ده بروجه آتی رد و تزییف ایتدی ، دیدی که : مجنون اولان کیمسه قورقچ اولور . هیچ اولمازسه بعض اوقات وحالانده خلقی اخافه و توحیش ایدمک سوزلر سویلر ، اولیه معامله لرده بولنور . اونده بویه برشی ادعا اولنه ماز . کورو یورسکز که بز ممانت ایتیمک اولسه قوتون خلق کندیسنه پرستش درجه سننه متابعتده بولنه جقلر . مؤخرأ ولید قالقوب خانه سنه کیتدی . اوراده قالانلر : کوردیکز می ائک متینمز اولان ولید بیه صابی « دین جدیده مائل » اولیور ، دیه اظهار تأسغه باشلادیلر . بونک اوزرینه ابو جهلک یک زیاده جانی صیقلوب ولیدک خانه سنه واردی و دیدی که : یا هو! سن بوکون سویله دیکک سوزلره هرکسی مراقه دوشوردک . رفقا مزک جمله سی ولید سائقه ضرورتله صابی اولیور دیه سکا اعانه طوبیلامغه قرار ویردیلر . ولید : خایر ! بونلر هپ توهمدر دیدی ، بن هیچ بروقت صابی اولمادم و اولمام ، ذره قدر ضرورتمده یوقدر . انجق مجلسده سویله بن سوزلری معقول کورمدمده ایجه دوشونه بیلیمک ! ایچون اورادن چکیلیم و اوکا ساحر دیمکدن باشه . چاره اولمديغه قرار ویردم : چونکه سحر ایله بین الناس القای برودت ، احبا و اقربا آرمسنه ایقاع منافرت اولندی کی محمدده (صلیم) دعوت ایتیمکه اولدینی دین جدیدی واسطه سیله اولادی ابویینکدن ، قرداشلری یکدیگرندن آیرمقده در . ایشه بو سوزده کیم اولسه قانار . مناسب کورو رسه کز بوکا قرار ویرم . هرایکی سی همان مجلسه عودتله اولیه قرار ویردیلر . بوتون معجزات نبویه یی ، حتی قرآن کریمی ده سحره حمل ایتدیلر .

- دارالندوده مجتبع رؤسانک بو قراری عموم خاقه اعلان اولنوب هر طرفه اشاعه ایدلدی . سلطان انبیا افندی مزده استخبار بیوردی ، خانه سعادت لرنده خرقة مبارک لینه بورونه رک محزوناً دوشونمکه باشلادی . بونک اوزرینه برای تسلیه بو سوره نازل اولدی .

[تبیه . - اکثر مفسریندن صادر اولان تردید معروض یک بحا دکلدر . زیرا روایت صحیحه اقتضاسنه توفیقاً حکم اولنیورکه تفسیر ایدمکمز « علی الکافین غیر یسیر » نظم شریفه قدر اول سورده مدثر ابتدای رسالتده مابعدی اولان (ذری ومن خلقت وحیداً و جعلت له مالا ممدوداً و بنین شهوداً و مهدت له تمهیداً) قول کریمی ایله برابر (فقال ان هذا الاسحر یؤثر ان هذا الاقول البشر) نظم شریفی محتوی آیات لاحقه ده خیلی زمان صوکران بین القبائل شیوع دعوتیه مترتب اعلان قرار ماجراسی اوزرینه نازل اولمشدر . اوت ! بوراده

اشتهار ایدنلرک آره صیره اولیه سوزلری کورو لورکه شخصلرینه ویریله مز . اونک ایچون حقنده حکم ویره جککز اثری صاحبنه عائد اولمق اوزره طاشیدیمکمز فکرن تجرد ایتمدن اوقورسه کز دائماً یا کیلیرسکز .

شرقک ایکی بویوک ، ایکی حکیم شاعری اولان سعدی ابله متنبی دن اولکیسی : « عیب آرایان کوز هنر کورمز . » دیور : ایکنجی سی ده : « رضا کوزی بوتون قصورلره قارشى کور اولور ، نصل که غضب کوزی اولانجه فناقلری بولور بولور چیقاریر . » حکمنی ویریور ، بونلر یک طوغری سوزلدر . انسان بر اثری هرچه باد آ باد بکنمک نیتله اوقورسه دائماً ای طرفلری کورور . بالعکس بکنممه ک ایچون مطالعه ایدرسه نظرینه هیچ کوزل یرلری اصابت ایتمز ، یالکمز نقیصه لری راست کلیر . اونک ایچون منتقده هرشیدن اول حسیات خصوصیه قایلما یه جق صاغلام یورک لازم .

هر اثر کندی وادیسندنه تدقیق ایدیلر ، هبسی ده موضوعه ، صوکره . او موضوعدن چیقاریلق ایسته بن نتیجه یه کوره انتقاد اولنور . مختلف اثرلر حقنده عینی نقطه نظر محافظه اولنه ماز . آیری آیری موضوعلرک بلاغتی آیری آیری اولمق یک طبیعی اولدینی کی جوق دفعه ل فصاحتلری بیه باشقه باشقه در . بونلر قواعد ادبیه یی شاشیر ته جق ، حکمدن ساقط برحاله کتیره جک نقطه لر در . دها طوغروسی ادبیاتده کی دستورلرک یک چوغی حقوق دول قاعده لری کیدر : یالکمز ، زواللی یازییلر حقنده تطبیق اولنور . یوقسه قلمنه کومن اوقاعده یی یرتوب اوتیه طرفه کچرده کیمسه سنی بیه چیقارمه ماز ! بحث اوزون کیده جک . بر ازی نه ده کله جک هفته یه براقلم .

محمدعا کف

تَبْلِیْج

حق و حقیقت

تاریخ اسلامیه دائر دو قنور دوزینک اثر غرضکارینه قارشى ردیه ۱۸۳۰ دن مابعد

قدر ایشیدوب مراف ایتیمکه اولدقلری محمد « صلیم » ک احوالی صوراجقلدر . اکر بونلر هر بریمزدن باشقه باشقه جوابلر آلیرلرسه اختلاف واقعی بطلان مقالزه مقابل دلیل قیلارلر . کلیمز اولنره یکزبان اوله رق سویلیه جکمز سوزده بوکون بر قرار ویرم که بینمزه تشتت واختلاف وقوع بولماسون . جمله سی یک اعلی اولور ، دیدکدن صوکره ایچلرندن بری شاعر اولسنه قرار ویرمکی تکلیف ایتدی . ولید بن المفیره : خایر ! دیدی . زیرا عبید بن ابیرس و امیه بن الصلت کی بویه اخلاق و حکمیاته دائر انشاد شعر ایدنلرک هبسنی بیلیرز . بونلرک اشعارینه